

vigelsen er en følge af, at strafansvaret for sådanne personer er omhandlet i den som § 300 c foreslåede bestemmelse om efterfølgende medvirken.

Til § 300 c.

Det fremhæves i straffelovrådets udtalelse, at de fleste af de økonomiske misbrug, der er spørgsmål om at imødegå, er karakteriseret ved en samvirken mellem flere personer, oftest således at en person optræder som financier af andres aftaler om ejendoms køb m. v. uden direkte at tage del heri. Rådet påpeger samtidig, at de almindelige regler om medvirken i straffelovens § 23 ikke altid vil muliggøre strafforfølgning af samtlige de personer, der på uredelig måde er impliceret i økonomiske misbrug. Det er en forudsætning for at straffe for medvirken, at deltagelse i det kriminelle forløb har foreligget senest ved forbrydelsens fuldbyrdelse. Om en del af de former for samvirken, der vil kunne forekomme, gælder det imidlertid, at en eller flere af de implicerede først træder til på et senere stadium, eller i det mindste at en mulig tidligere deltagelse ikke kan bevises.

Rådet anfører endvidere, at der ofte heller ikke i øvrigt vil være mulighed for strafforfølgning i sådanne tilfælde. Der er ingen almindelig hjemmel til at straffe for efterfølgende medvirken, og de særlige regler herom i straffelovens § 284 om forsætligt hæleri og § 303 om uagtsomt hæleri vil ikke være anvendelige med hensyn til efterfølgende medvirken i relation til de handlingstyper, der er omfattet af § 282 og de som § 300 a og § 300 b foreslåede bestemmelser.

Straffelovrådet har derfor overvejet, om disse bestemmelser bør suppleres med en regel om efterfølgende medvirken og har som grundlag for videre overvejelser af spørgsmålet opstillet en skitse til en sådan bestemmelse. Rådet finder, at der vil være betænkeligheder ved på det foreliggende grundlag at gennemføre en bestemmelse af den angivne karakter. Der henvises til udtalelsen side 24-27.

Efter justitsministeriets opfattelse må en bestemmelse om efterfølgende medvirken, uanset de af straffelovrådet anførte betænkeligheder, anses for påkrævet af de ovenfor anførte grunde. Den foreslåede bestemmelse herom svarer med hensyn til beskrivelsen af den strafbare handling til den af straffelovrådet skitserede bestemmelse. Om baggrunden for bestemmelsens nærmere udformning og anvendelsesområde henvises til straffelovrådets bemærkninger side 26-27.

Særlig med hensyn til spørgsmålet om de subjektive betingelser for at straffe for efterfølgende virksomhed bemærkes, at justitsministeriet finder det

rigtigst, at bestemmelsen også omfatter groft uagtsomme forhold. Det må antages, at en begrænsning til forsætlige forhold på uheldig måde vil vanskeliggøre strafforfølgningen af de komplicerede former for samvirken, der vil kunne forekomme. De betænkeligheder, der gør sig gældende over for en kriminalisering af den groft uagtsomme efterfølgende medvirken, gælder særlig de efterfølgende handlinger, der vil være omfattet af den foreslåede bestemmelses andet led. Kravet om, at den opnåede fordel skal være „utilbørlig“, vil imidlertid her muliggøre en begrænsning af de forhold, der er omfattet af bestemmelsen.

Med hensyn til spørgsmålet om, på hvilket tidspunkt de subjektive krav skal være opfyldt, henvises til bemærkningerne i straffelovrådets udtalelse side 27, som justitsministeriet kan tiltræde.

De forhold, som bestemmelsen omfatter, er efter justitsministeriets opfattelse af en så alvorlig karakter, at der bør være mulighed for anvendelse af frihedsstraf. I overensstemmelse hermed foreslås strafferammen fastsat til bøde, hæfte eller fængsel indtil 6 måneder.

Til § 2.

Til nr. 1.

Forslaget indebærer en udvidelse af den gældende ugyldighedsregel i § 31, således at denne kommer til at svare til den foreslåede strafferetlige ågerregel i straffelovens § 282, jfr. § 1, nr. 1.

Efter justitsministeriets opfattelse bør der være identitet mellem formuleringen af den civilretlige og den strafferetlige ågerbestemmelse.

Justitsministeriet har efter forhandling med handelsministeriet fundet det overflødigt at opretholde bestemmelsen i den gældende § 31, stk. 3, hvorefter der ikke ved § 31, stk. 1 og 2, sker ændring af reglen om tilsidesættelse af aftaler om bjærgning i sølovens § 227.

Til nr. 2-4.

Forslaget til § 36 bygger som nævnt på redegørelsen fra justitsministeriets sagkyndige vedrørende formuerettens generalklausuler, professor, dr. jur. Stig Jørgensen. Med hensyn til adgangen til eftergældende ret helt eller delvis at tilsidesætte aftaler henvises til redegørelsens kapitel 2.

Det fremhæves i redegørelsen side 21, at den foreslåede generelle ugyldighedsregel vil være af væsentlig betydning med henblik på at modvirke skadelig økonomisk virksomhed. Den vil give en person, der har indgået en aftale af den i Grell-rapporten beskrevne karakter, mulighed for at frigøre sig for en urimelig forpligtelse. Den vil endvidere efter om-